

סקירה על מצב המשק

ועדת הכספים

ד"ר קרנית פלוג, נגידת בנק ישראל
2 בינואר, 2017

☐ המצב המקרו כלכלי

☐ המדיניות המוניטרית

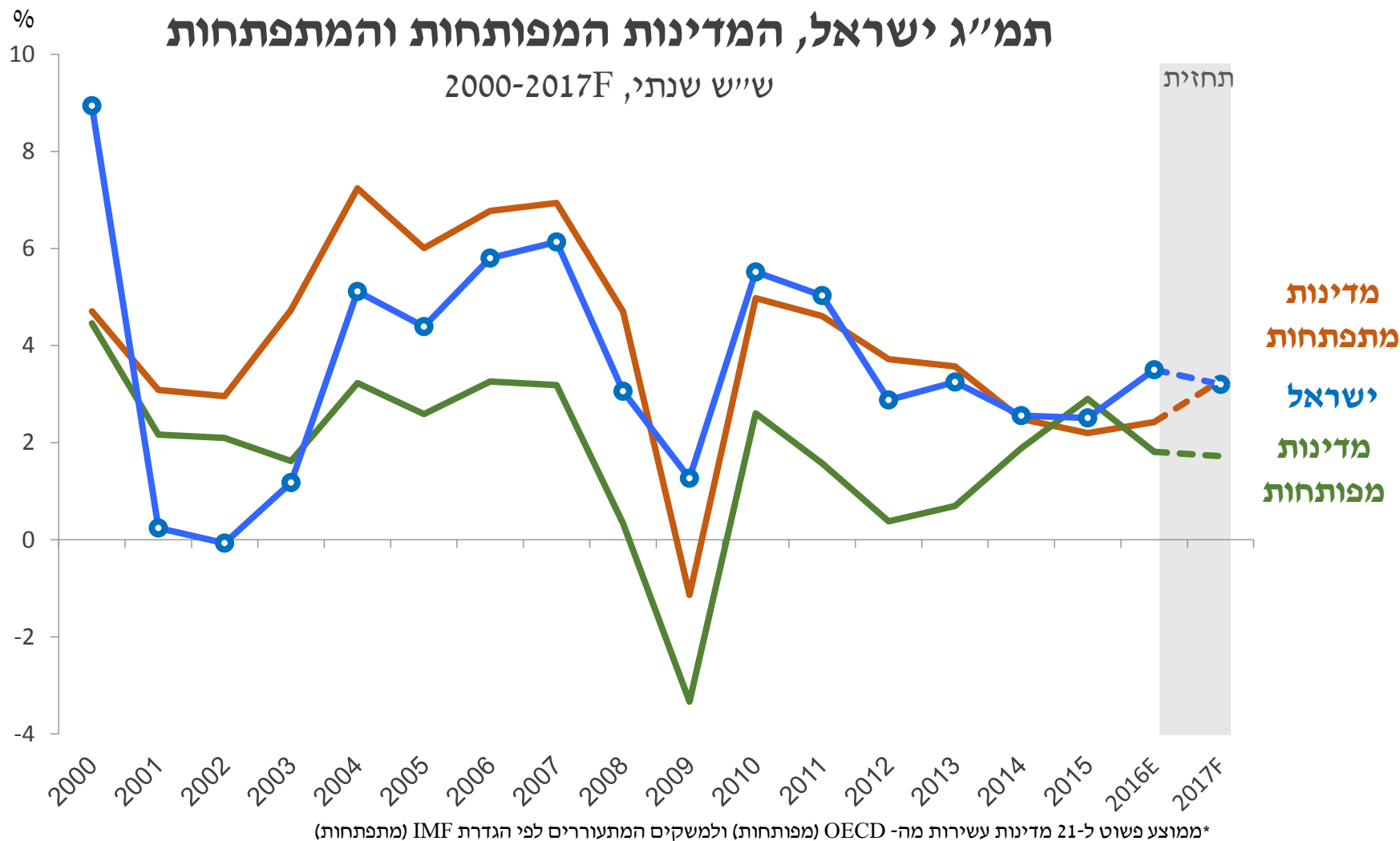
☐ תמונת המצב הכלכלית-חברתית

☐ המערכת הפיננסית לאור הרפורמות

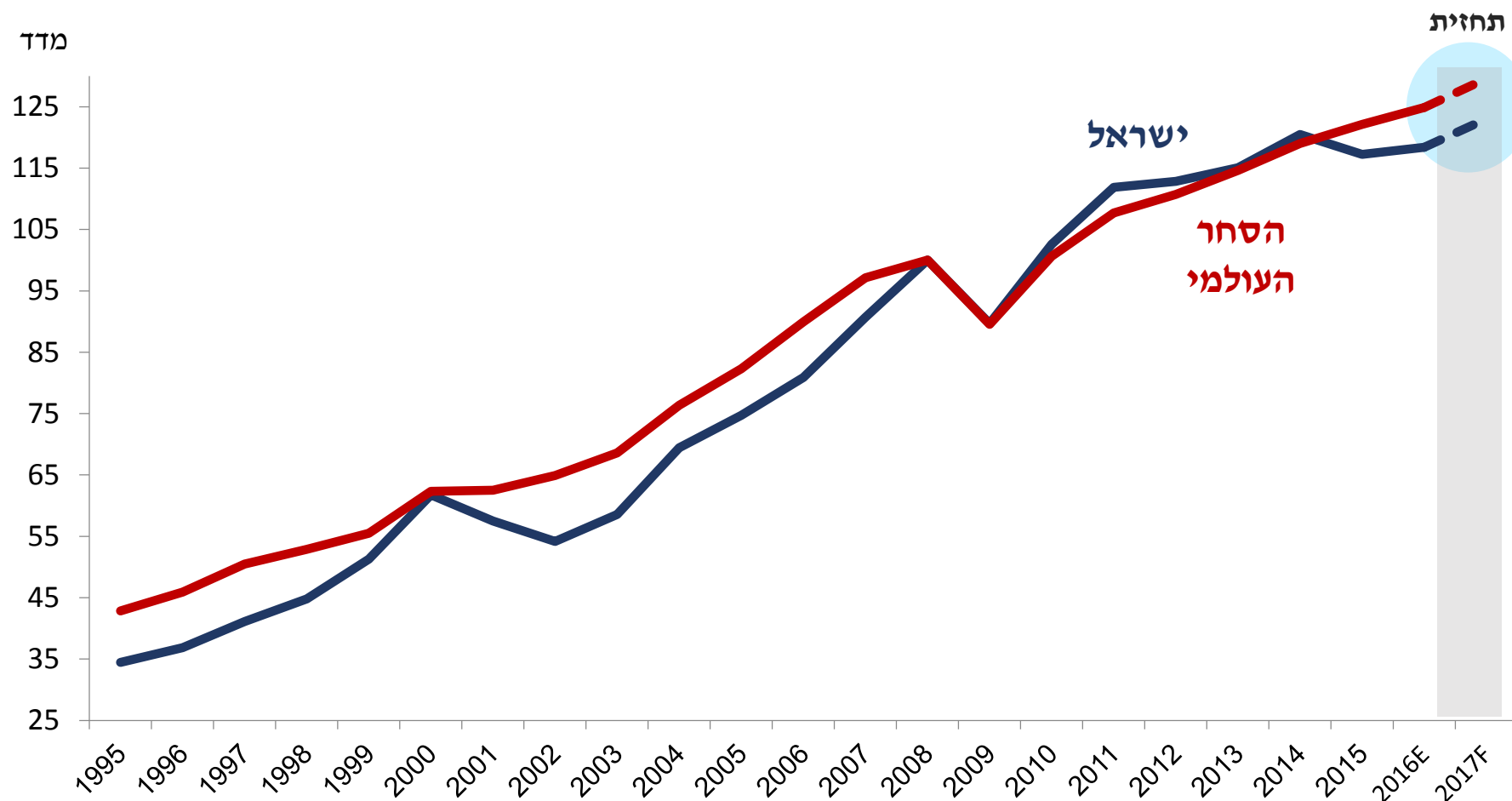
הסביבה המקרו כלכלית

ישראל צומחת בקצב נאה, גבוה מהמדינות המפותחות

יצוא סחורות ושירותים – ישראל מול העולם

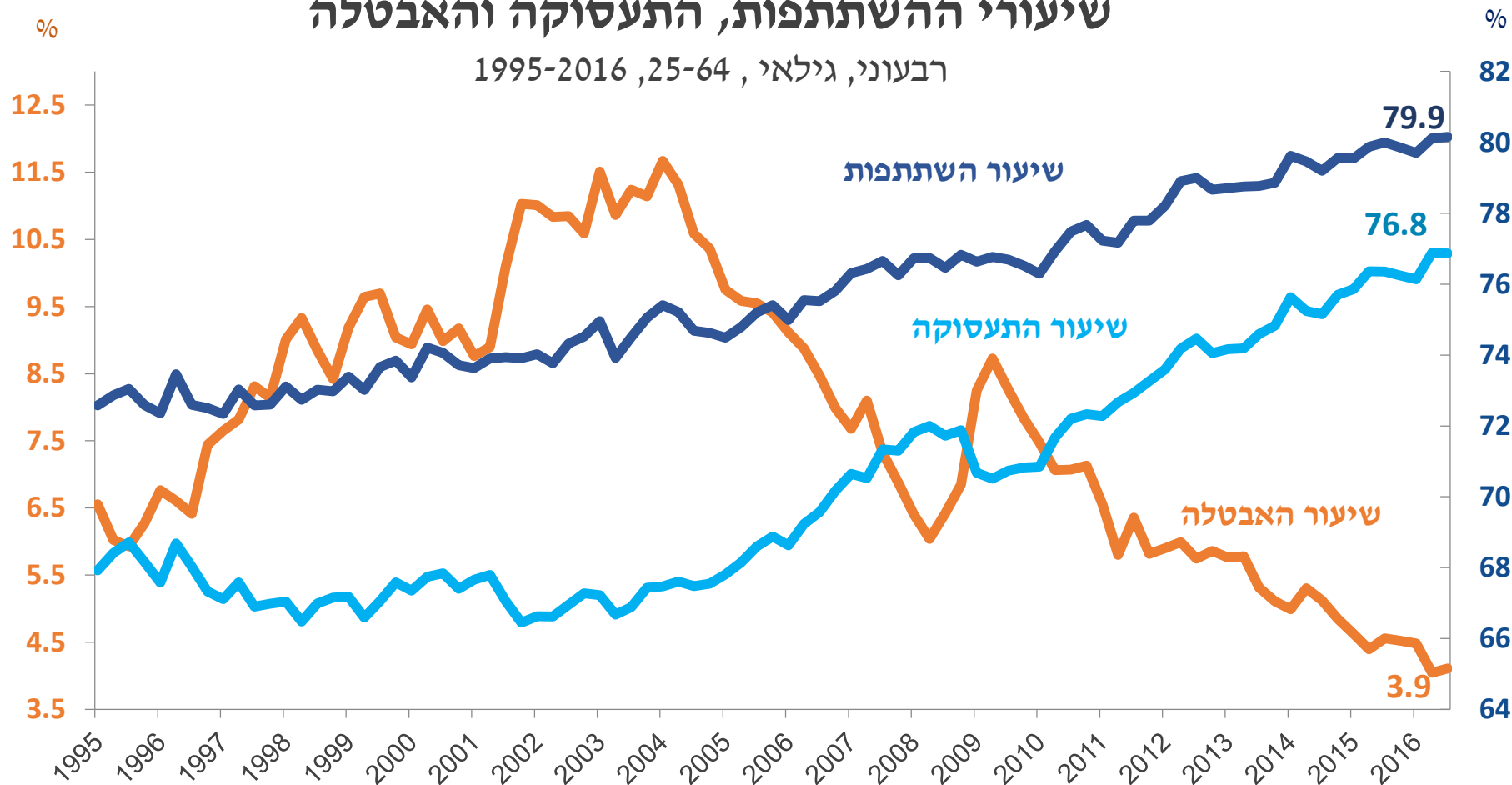
יצוא ישראל ללא יהלומים והזנק 1995-2017F, 2008 = 100

שוק העבודה מפגין ביצועים טובים

שיעורי ההשתתפות, התעסוקה והאבטלה

רבעוני, גילאי 25-64, 1995-2016

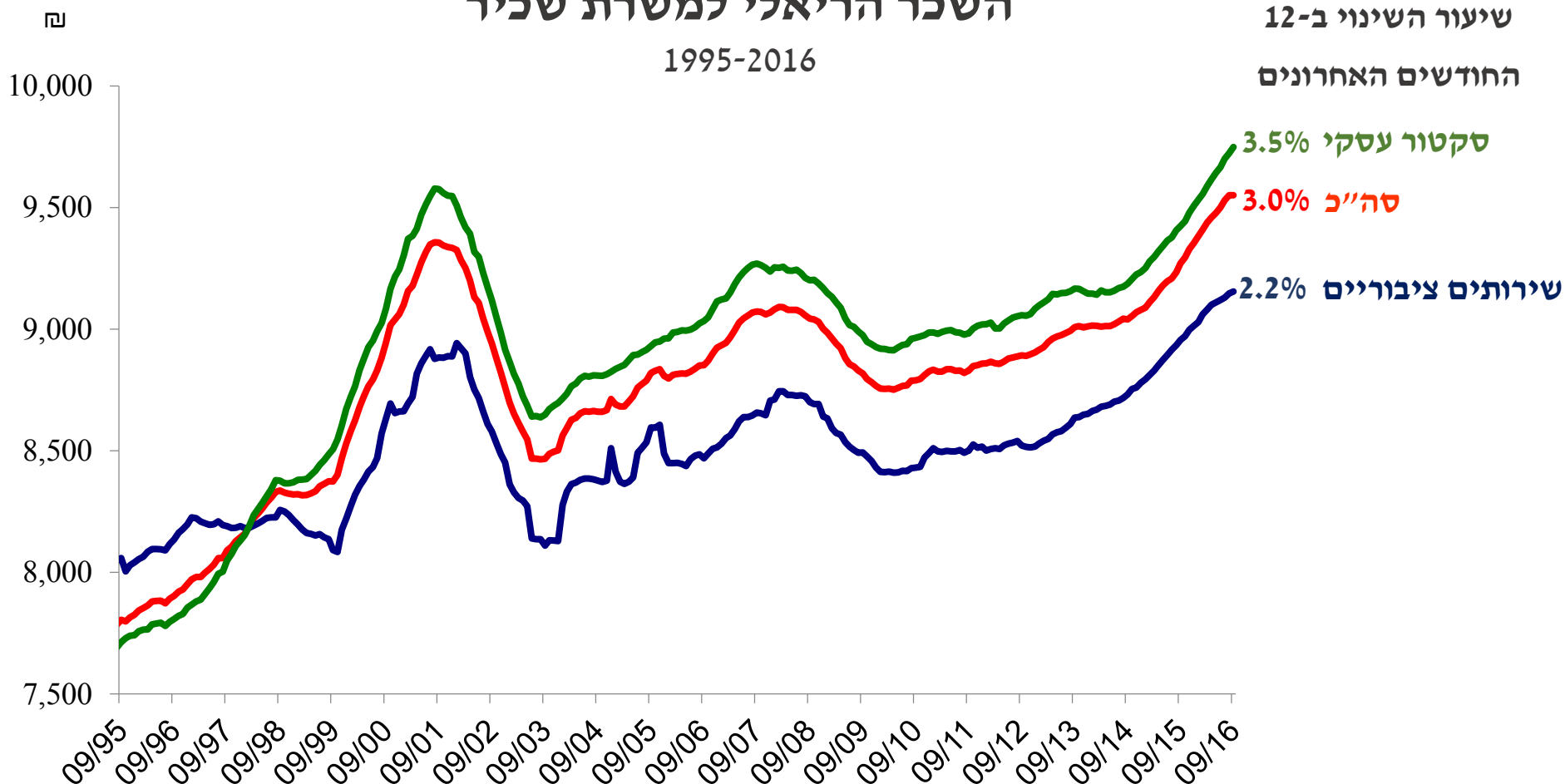
* נתוני Q4-2016 הנם ממוצע לחודשים אוקטובר ונובמבר

השכר הריאלי למשרת שכיר

1995-2016

שיעור השינוי ב-12

החודשים האחרונים

* הנתונים מנוכי עונתיות. ממוצע נע 12 חודשים, מחירי 2015.

תחזיות בנק ישראל 2016-2018 – התרחיש המרכזי

2018F**	2017F**	2016E**	2015	
3.1	3.2	3.5	2.5	תוצר
3.0	3.8	10.2	1.4	יבוא אזורי (ללא יהלומים ואו"ם)
3.2	4.0	5.9	4.3	צריכה פרטית
3.0	1.6	10.0	0.0	השקעה בנכסים קבועים (ללא או"ם)
1.5	4.2	4.3	4.0	צריכה ציבורית (ללא יבוא ביטחוני)
4.3	2.9	2.2	-2.7	יצוא (ללא יהלומים והזנק)
1.5	1.0	-0.3	-0.9	אינפלציה
0.5	0.25	0.1	0.1	ריבית בנק ישראל
4.6	4.6	4.8	5.3	האבטלה

**תחזית רבעונית של חטיבת המחקר של בנק ישראל (דצמבר 2016)

המדיניות המוניטרית

מטרות בנק ישראל:

- ☐ שמירה על יציבות מחירים, כמטרה מרכזית
- ☐ תמיכה במדיניות הכלכלית ובמיוחד בצמיחה, בתעסוקה ובצמצום הפערים
- ☐ תמיכה ביציבות המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה

כלי המדיניות של בנק ישראל בתקופה האחרונה:

כלים מוניטריים:

- ☐ ריבית בנק ישראל
- ☐ התערבות ישירה בשוק מטבע החוץ

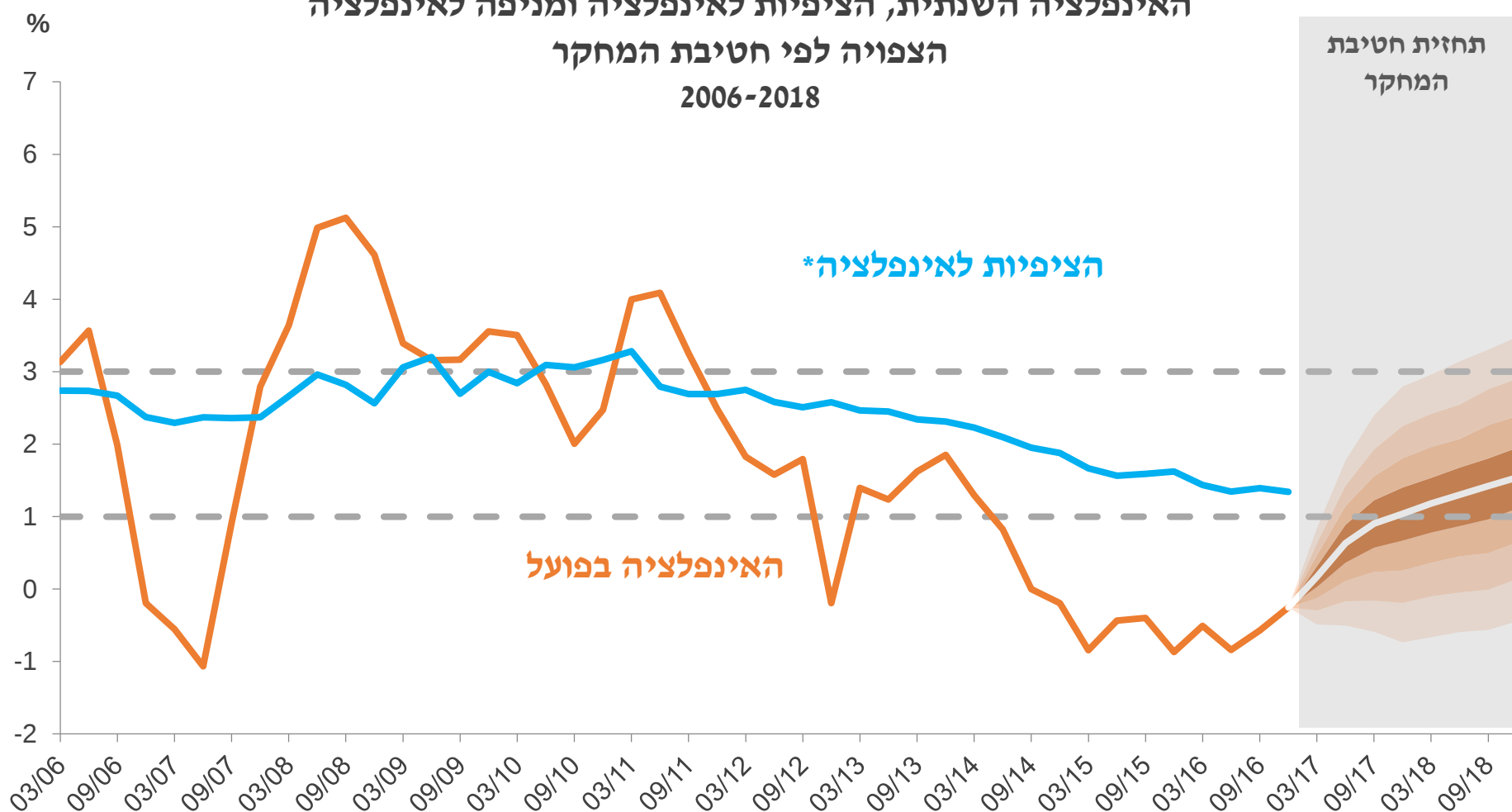
כלים יציבותיים:

- ☐ צמצום הסיכונים בשוק המשכנתאות באמצעות מגבלות שונות

האינפלציה צפויה לחזור לתחום היעד במחצית השנייה של 2017

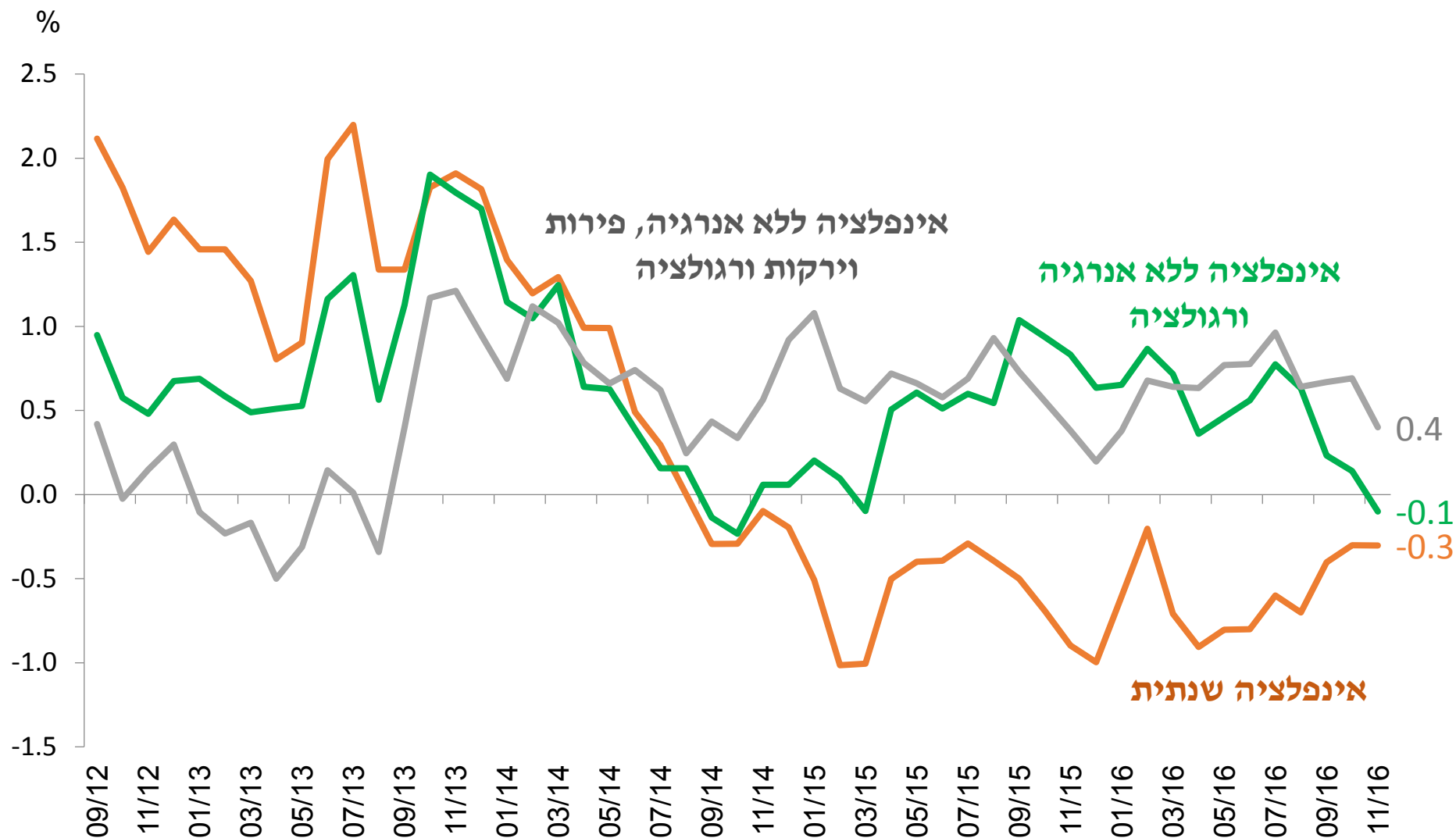

האינפלציה השנתית, הציפיות לאינפלציה ומניפה לאינפלציה
הצפויה לפי חטיבת המחקר
2006-2018

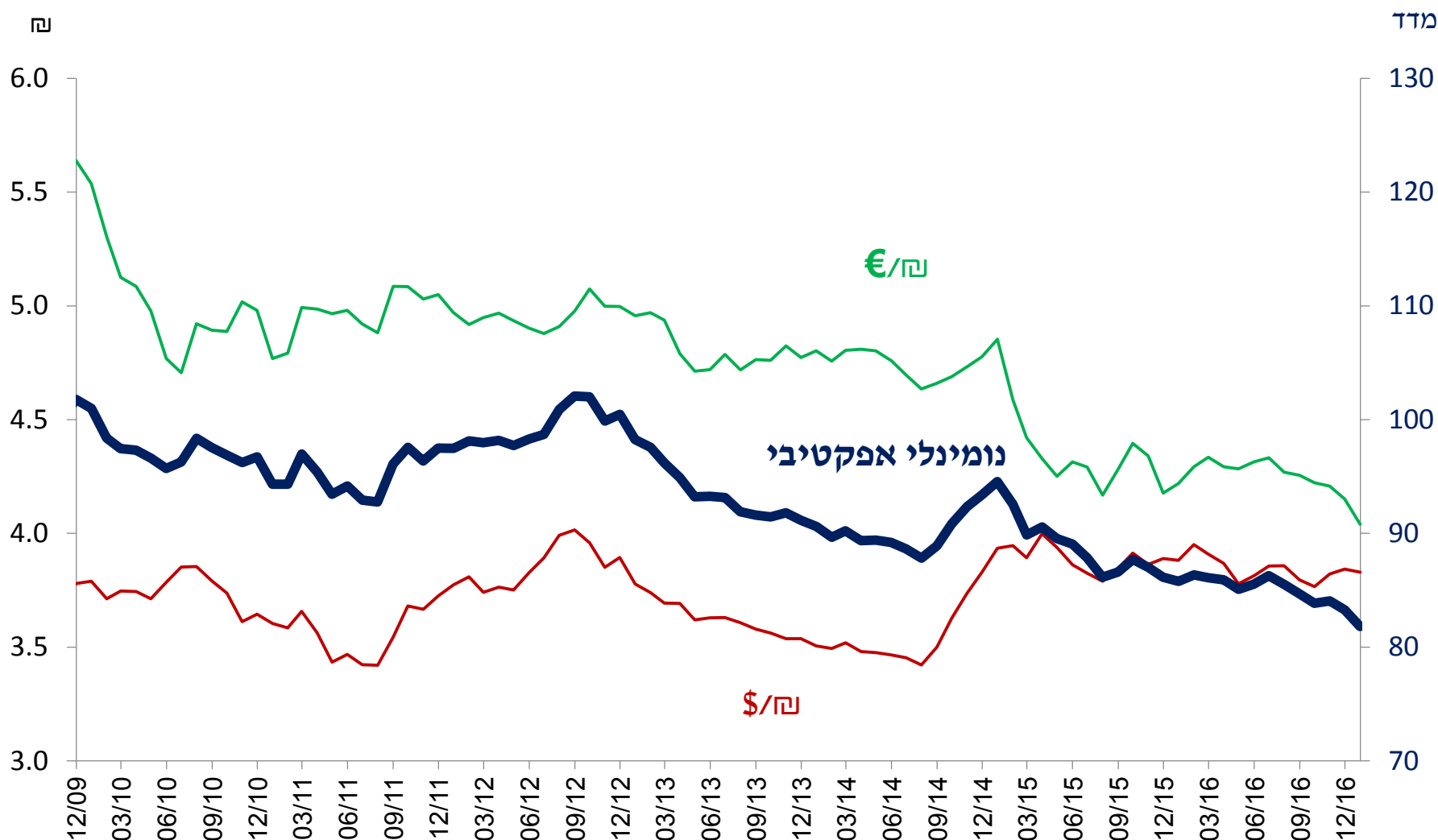
*ציפיות Forward 3-5 שנים

האינפלציה בניכוי סעיפי אנרגיה ומזון, פירות וירקות ורגולציה

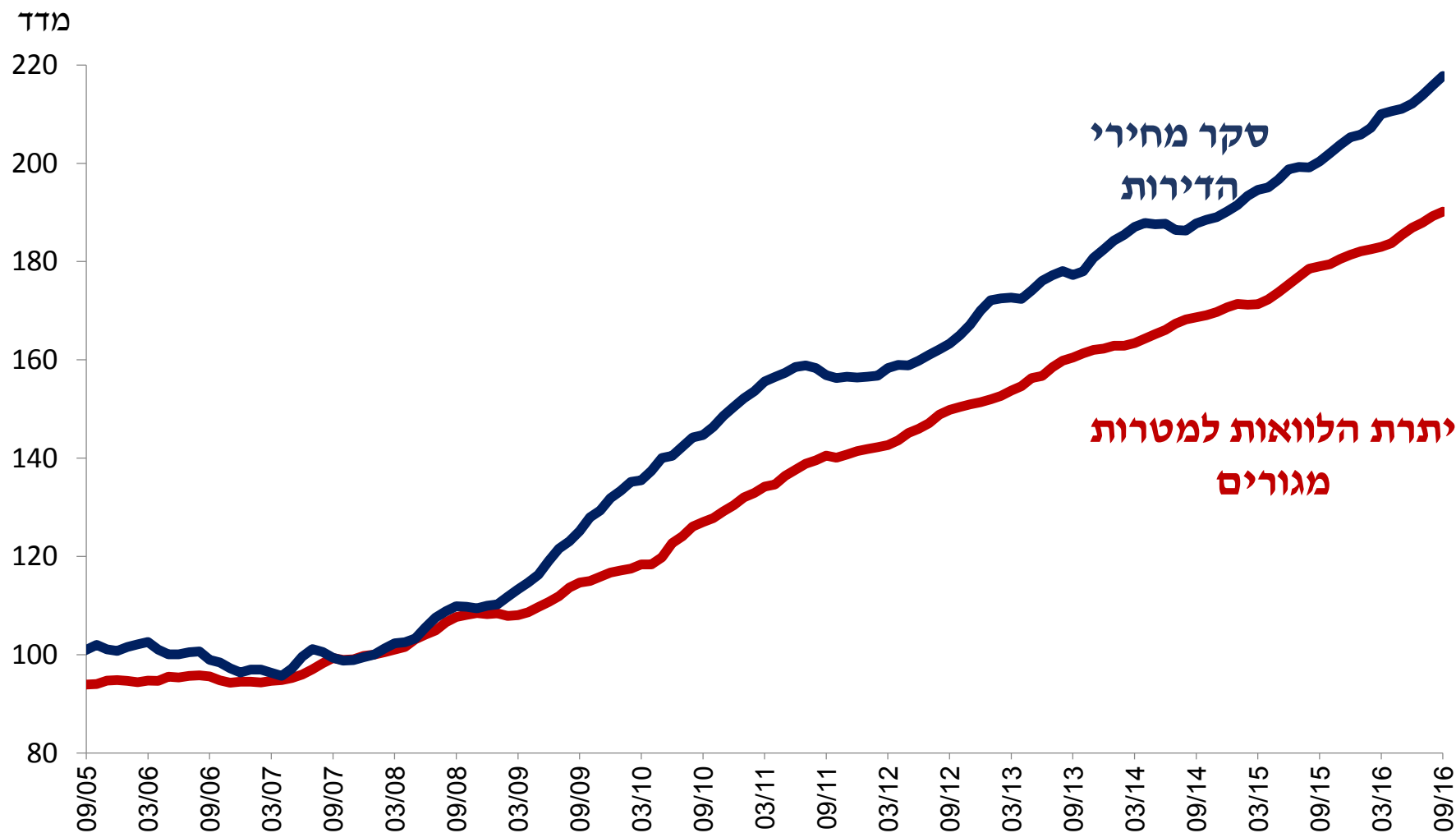
שערי החליפין: שקל-דולר, שקל אירו ונומינלי אפקטיבי

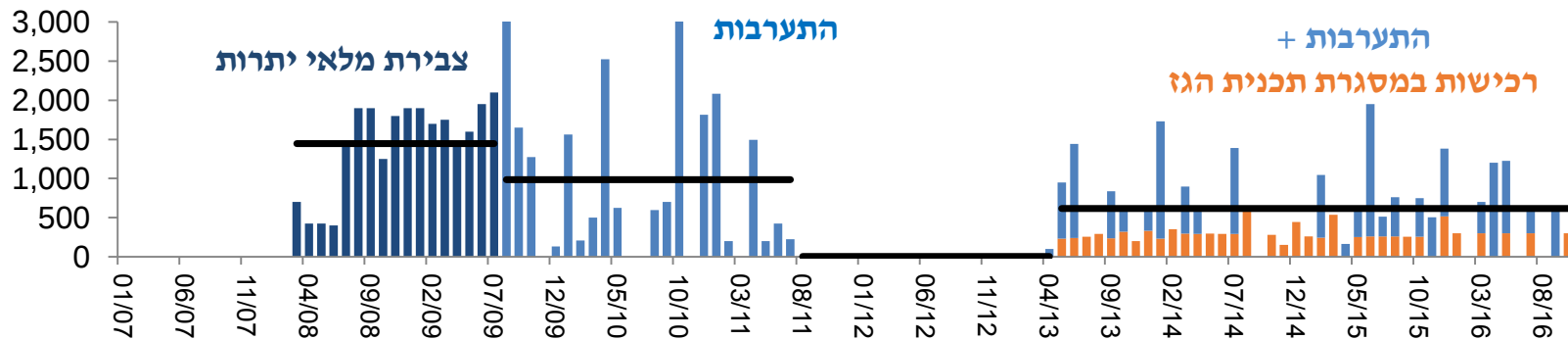
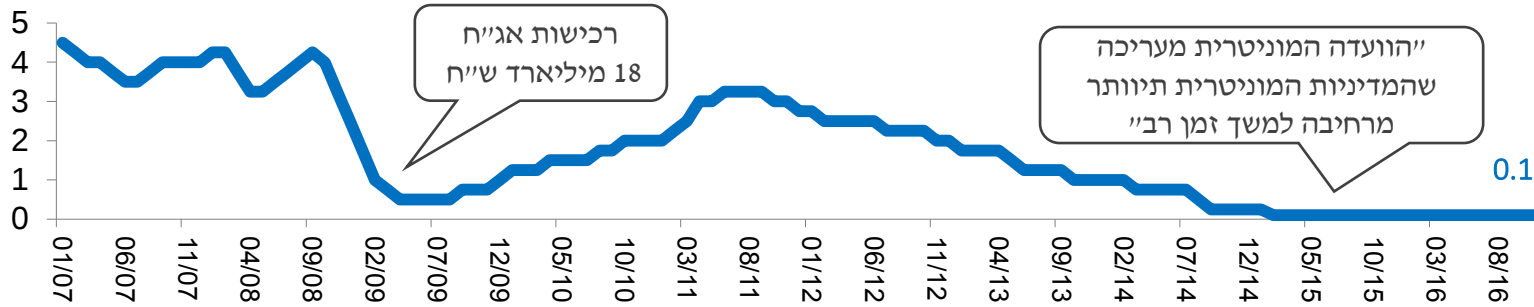
2009-2016

סקר מחירי הדירות ויתרת ההלוואות למטרות מגורים

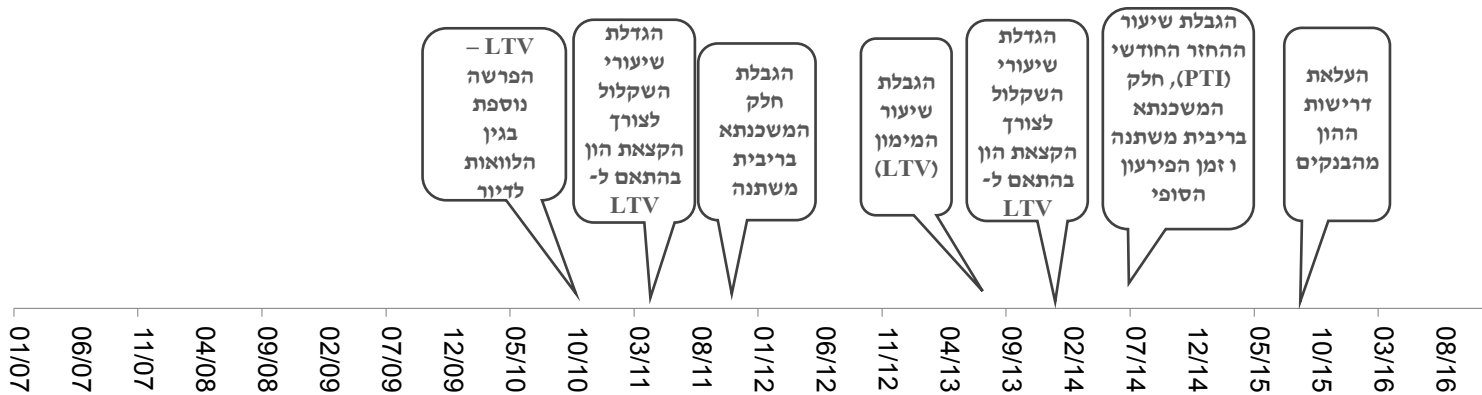
ינואר 2008=100, 2005-2016

התערבות
בשער
החליפין

צעדים מקרו-
ציבוריים

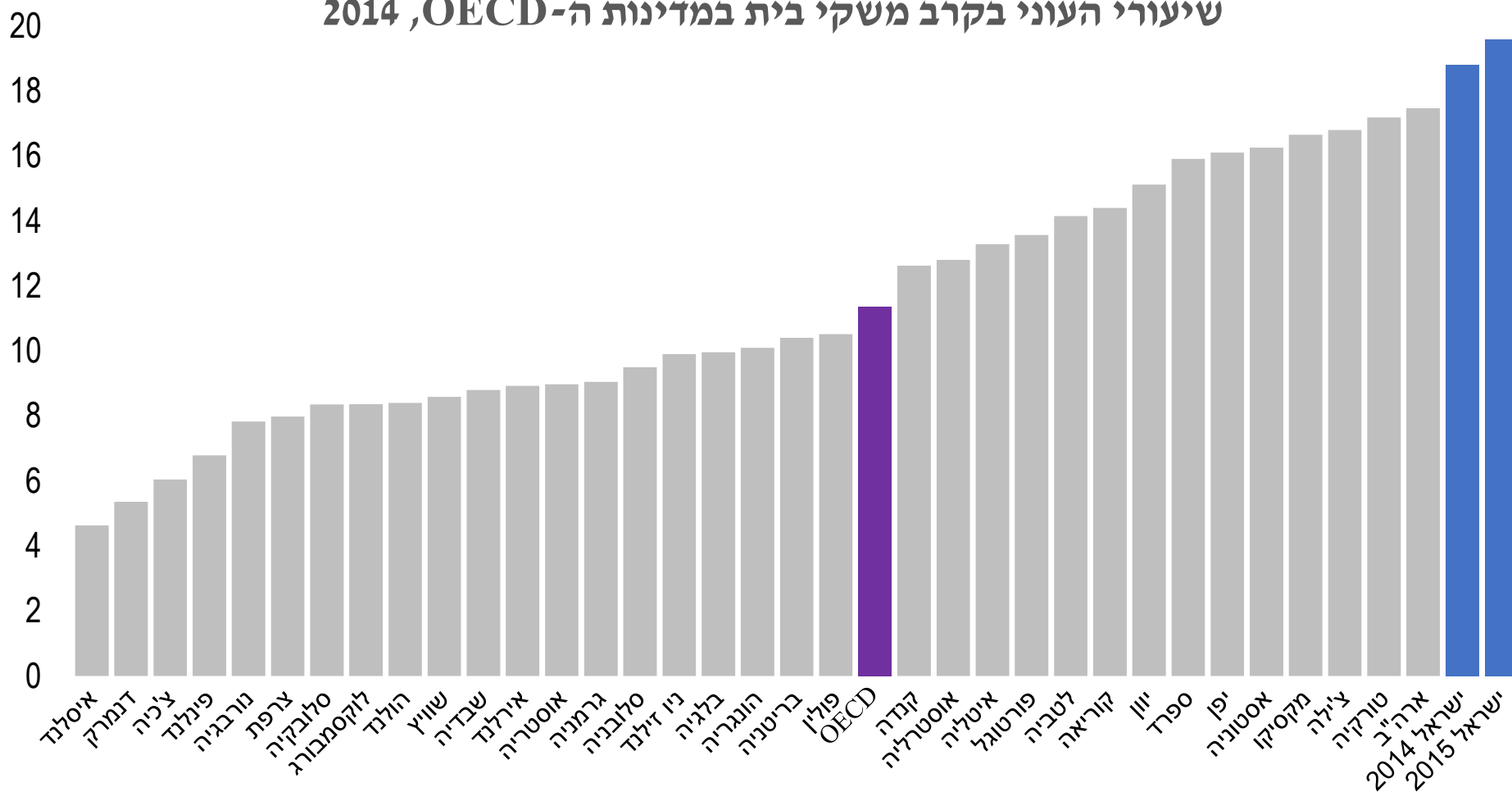

תמונת מצב כלכלית-חברתית

ישראל המדינה בעלת שיעורי העוני הגבוהים ביותר בקרב המדינות המפותחות

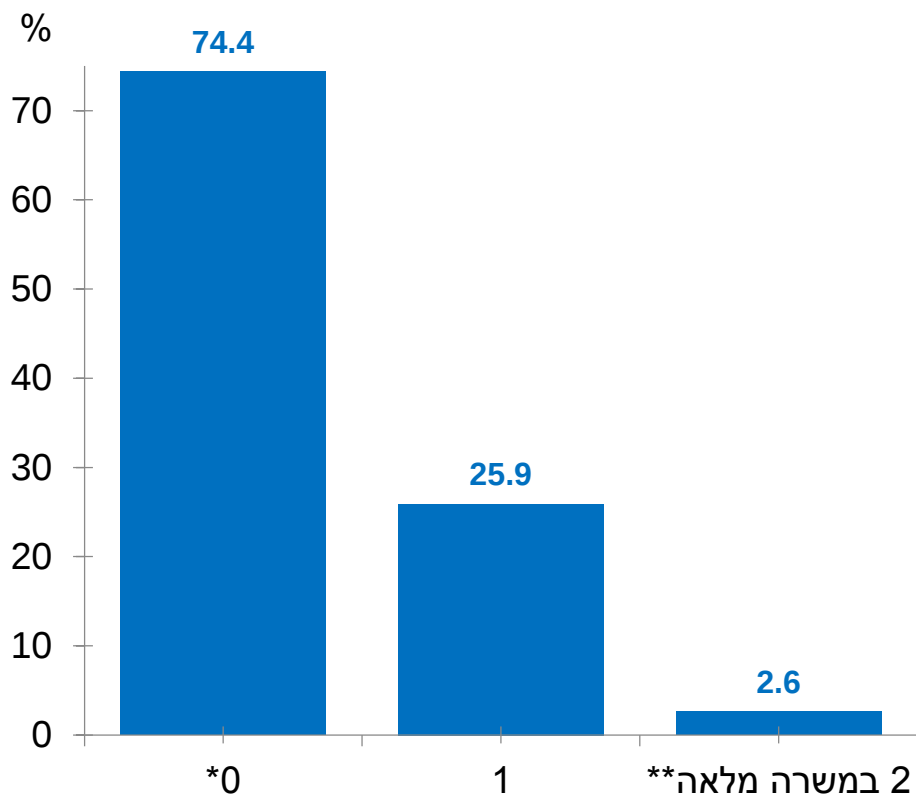
שיעורי העוני בקרב משקי בית במדינות ה-OECD, 2014

* בקרב משקי בית

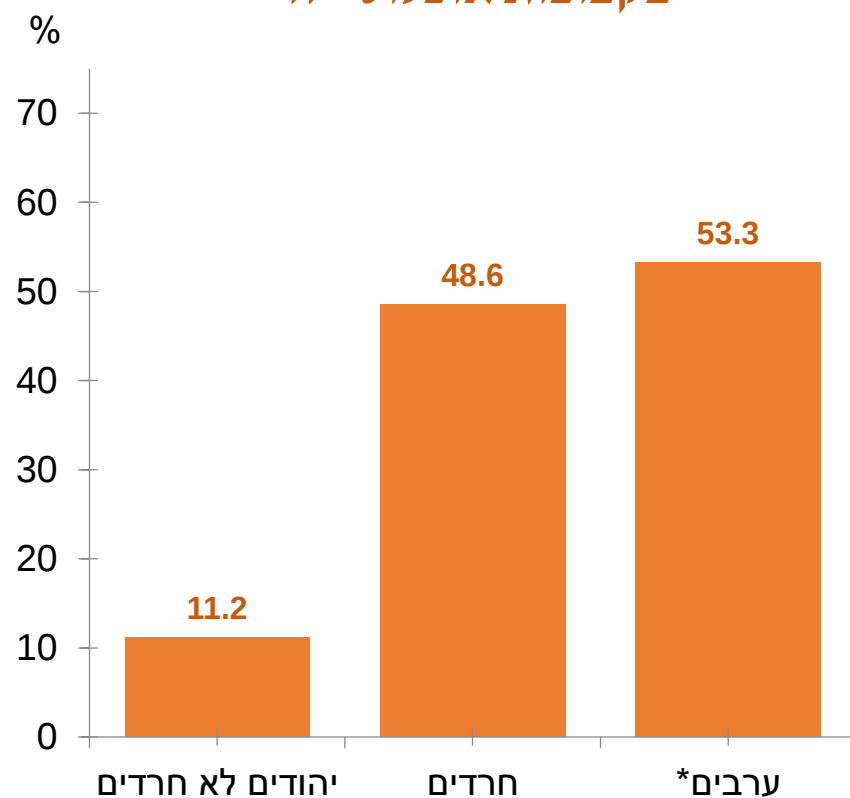
תחולת העוני בקרב משקי בית, 2015

לפי מספר מפרנסים**
(בגיל העבודה)

*ראש משק בית לא עובד, בגיל העבודה
** משפחות עם שני מפרנסים לפחות, שבהן ראש משק הבית ובן/בת הזוג עובדים לפחות 40 שעות בשבוע

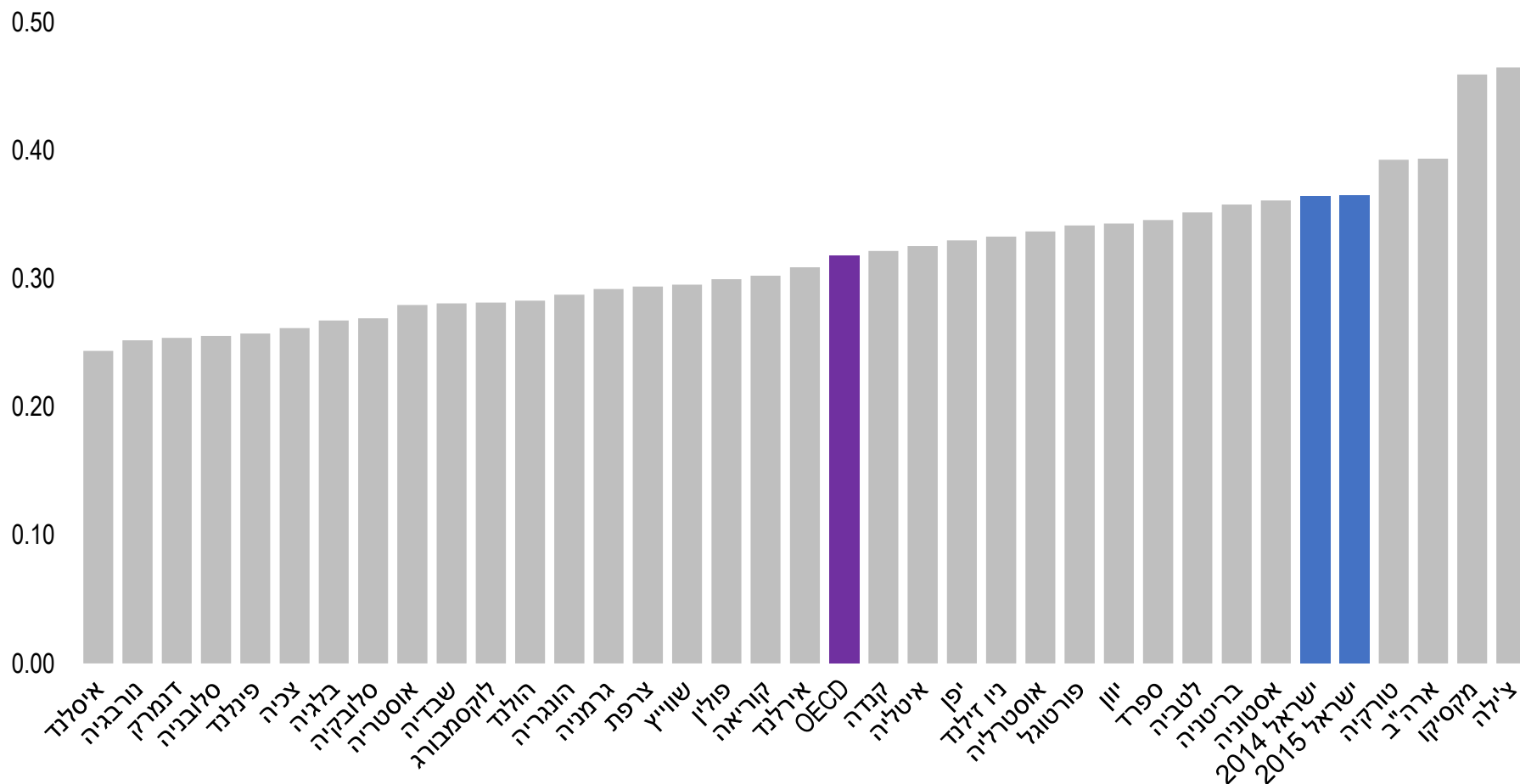
תחולת העוני היחסי
בקבוצות אוכלוסייה

*ללא האוכלוסייה הבדואית בדרום

רמת אי השוויון בחלוקת ההכנסה הפנויה גבוהה בהשוואה בינלאומית

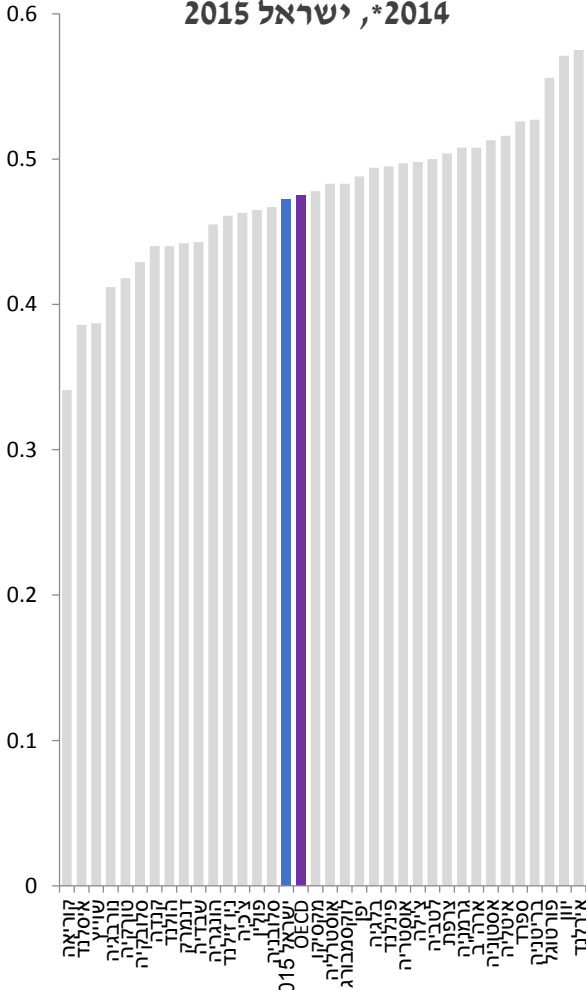
מדד ג'יני לאי שוויון בחלוקת ההכנסות הפנויות, 2014

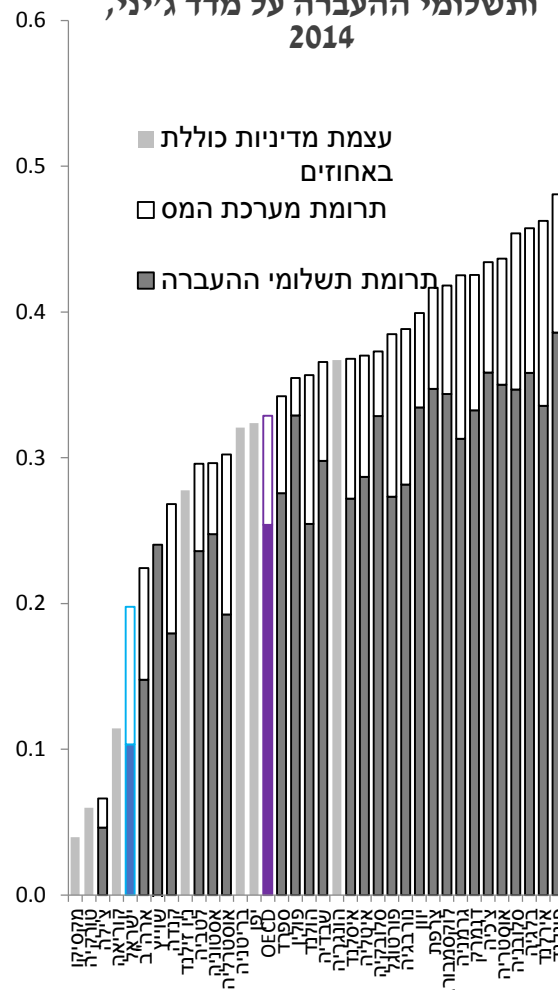
* הנתונים לשנת 2014 או העדכניים ביותר הזמינים

אי השוויון בהכנסה כלכלית דומה לממוצע OECD אולם השפעת המדיניות, בייחוד תשלומי העברה, נמוכה בהשוואה בינלאומית

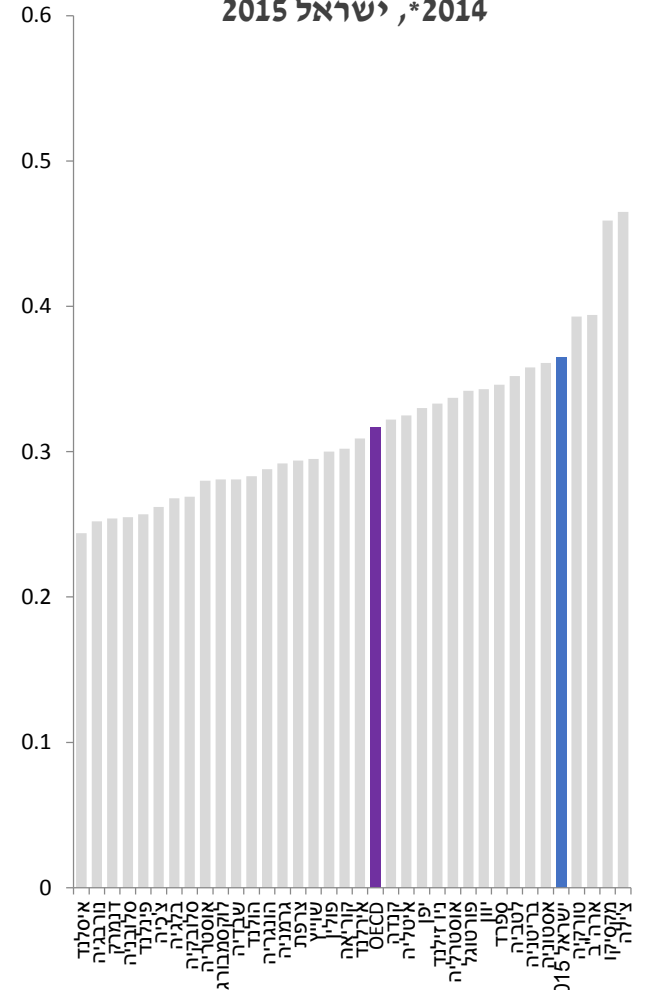
מדד ג'יני לאי שוויון בהכנסה כלכלית, 2014*, ישראל 2015

עצמת השפעת מדיניות המסים ותשלומי ההעברה על מדד ג'יני, 2014

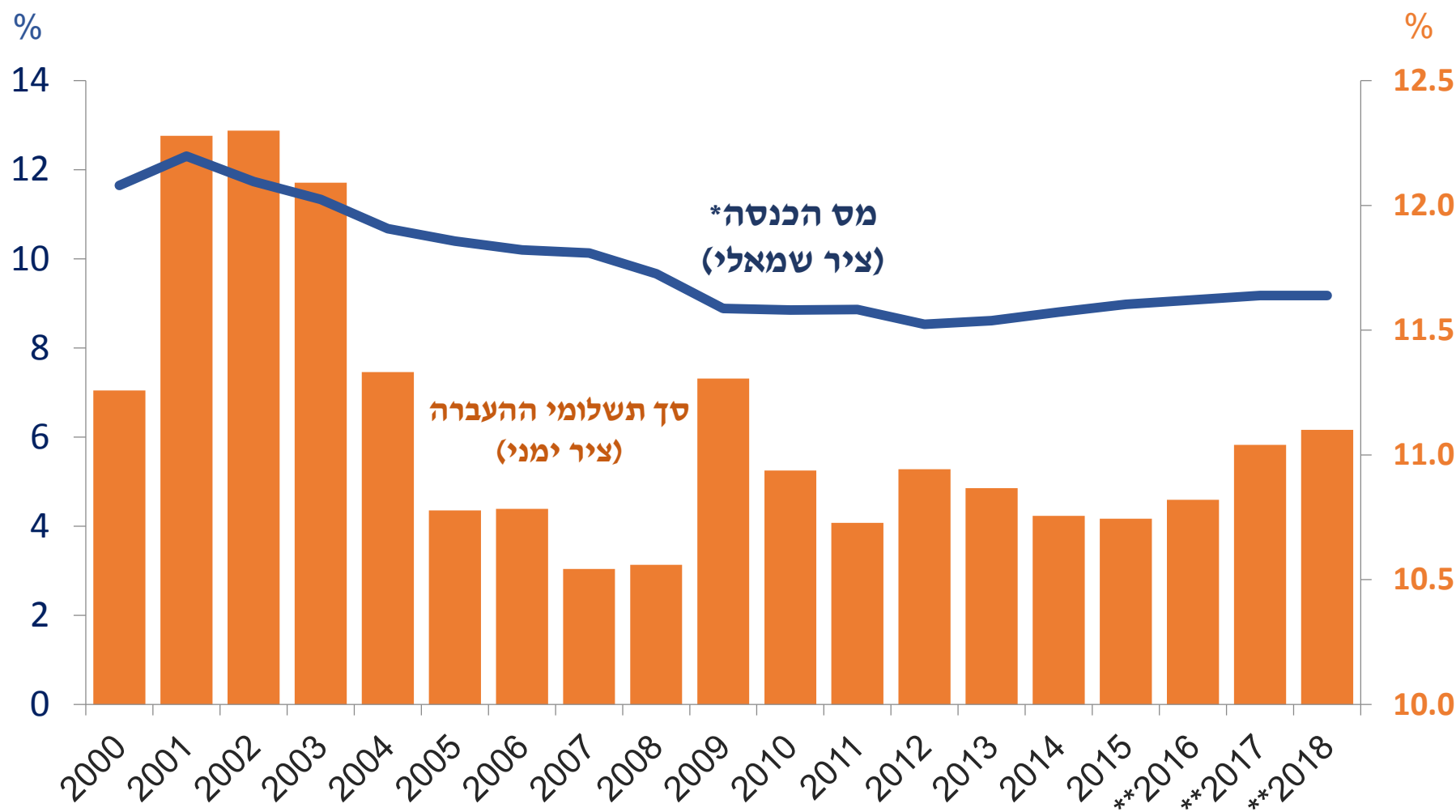
מדד ג'יני לאי שוויון בהכנסה הפנויה, 2014*, ישראל 2015

2014*, או הנתונים העדכניים ביותר הזמינים, העמודות האפורות בגרף האמצעי אינן כוללות פירוק השפעת המדיניות בעקבות היעדר נתונים

תשלומי ההעברה ומס הכנסה כאחוז מהתמ"ג

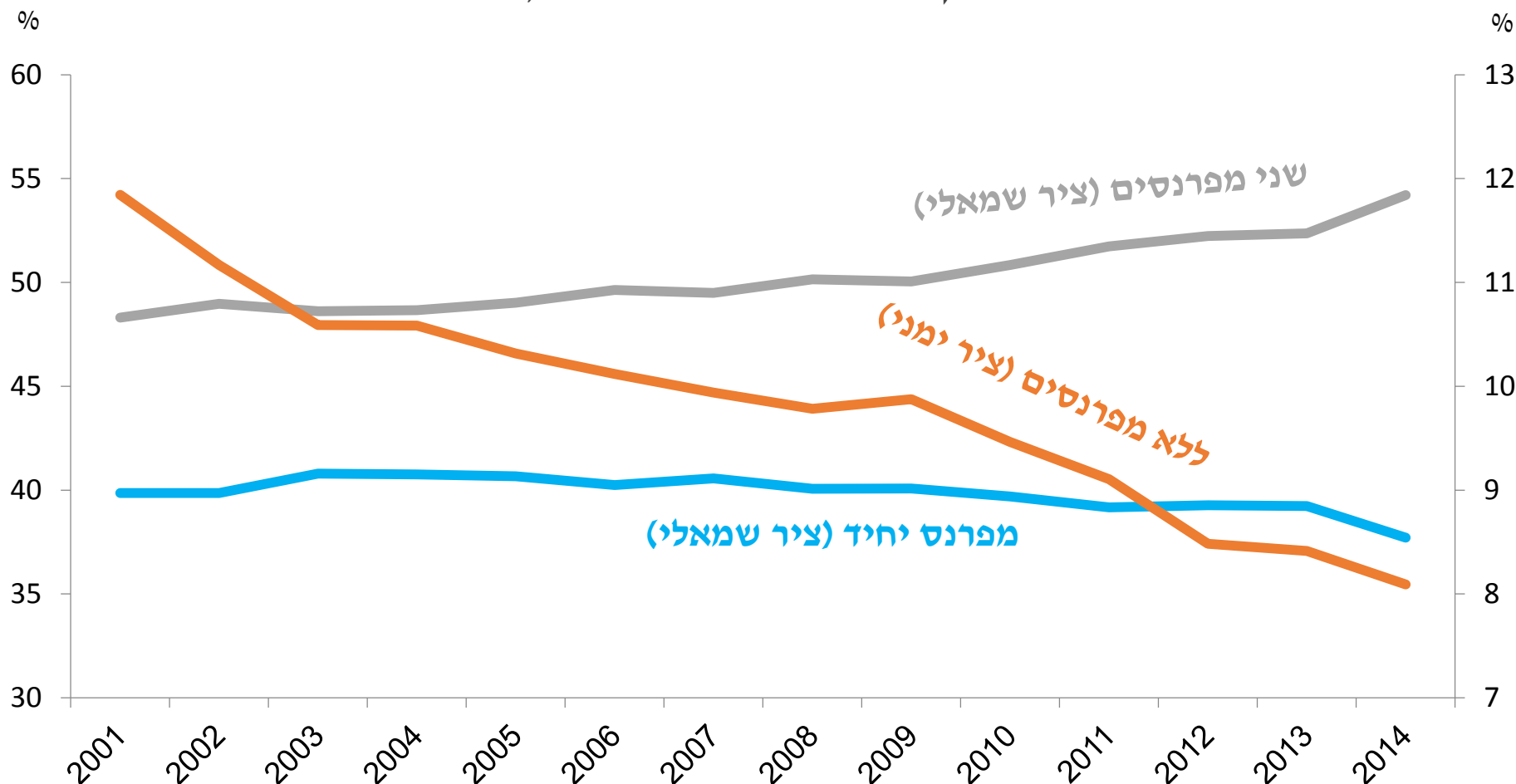
2000-2018F

* בגין שכר, ביטוח לאומי ובריאות
** הערכות

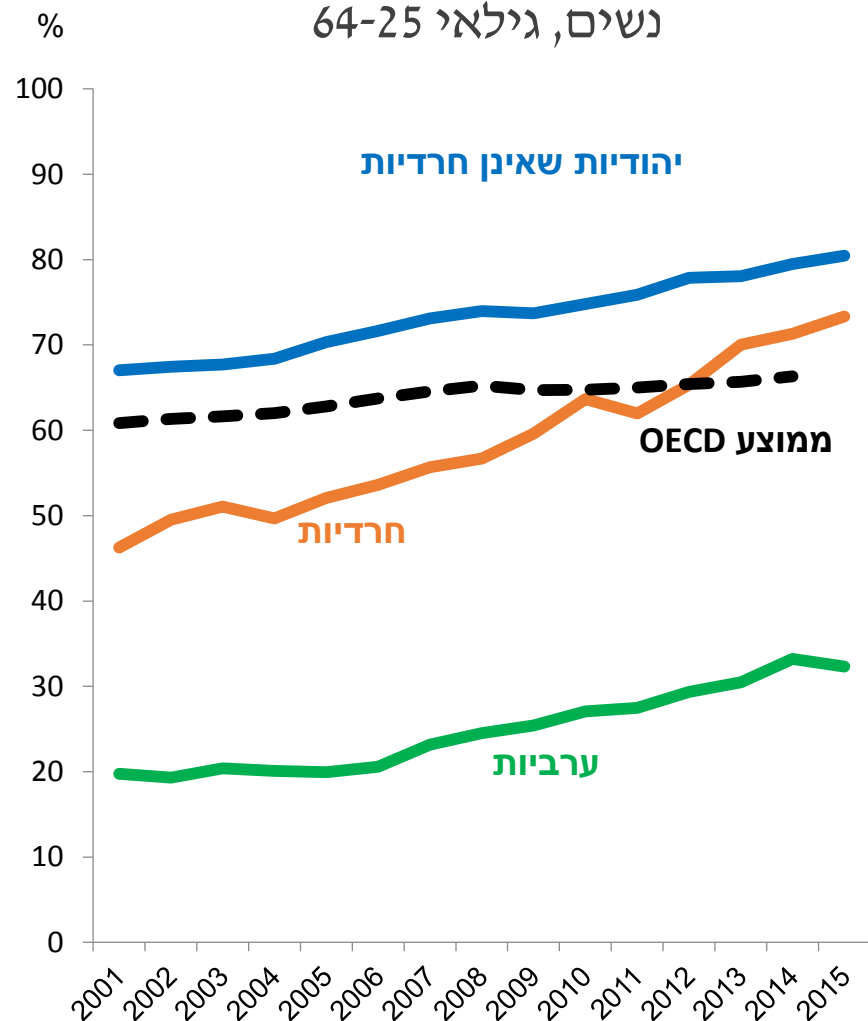
בשנים האחרונות הצטמצמו הפערים בשעות העבודה בין משקי הבית

התפלגות משקי הבית לפי מספר מפרנסים, 2001-2014

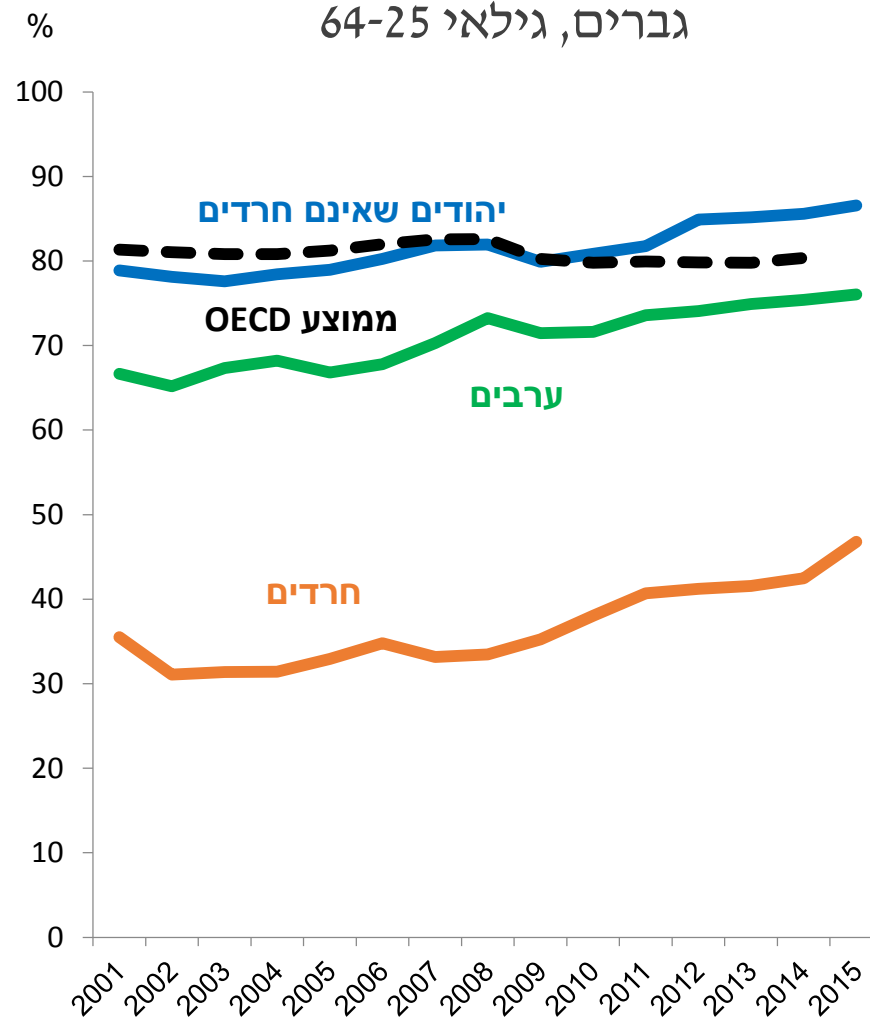

שיעור התעסוקה לפי קבוצות אוכלוסייה

נשים, גילאי 25-64

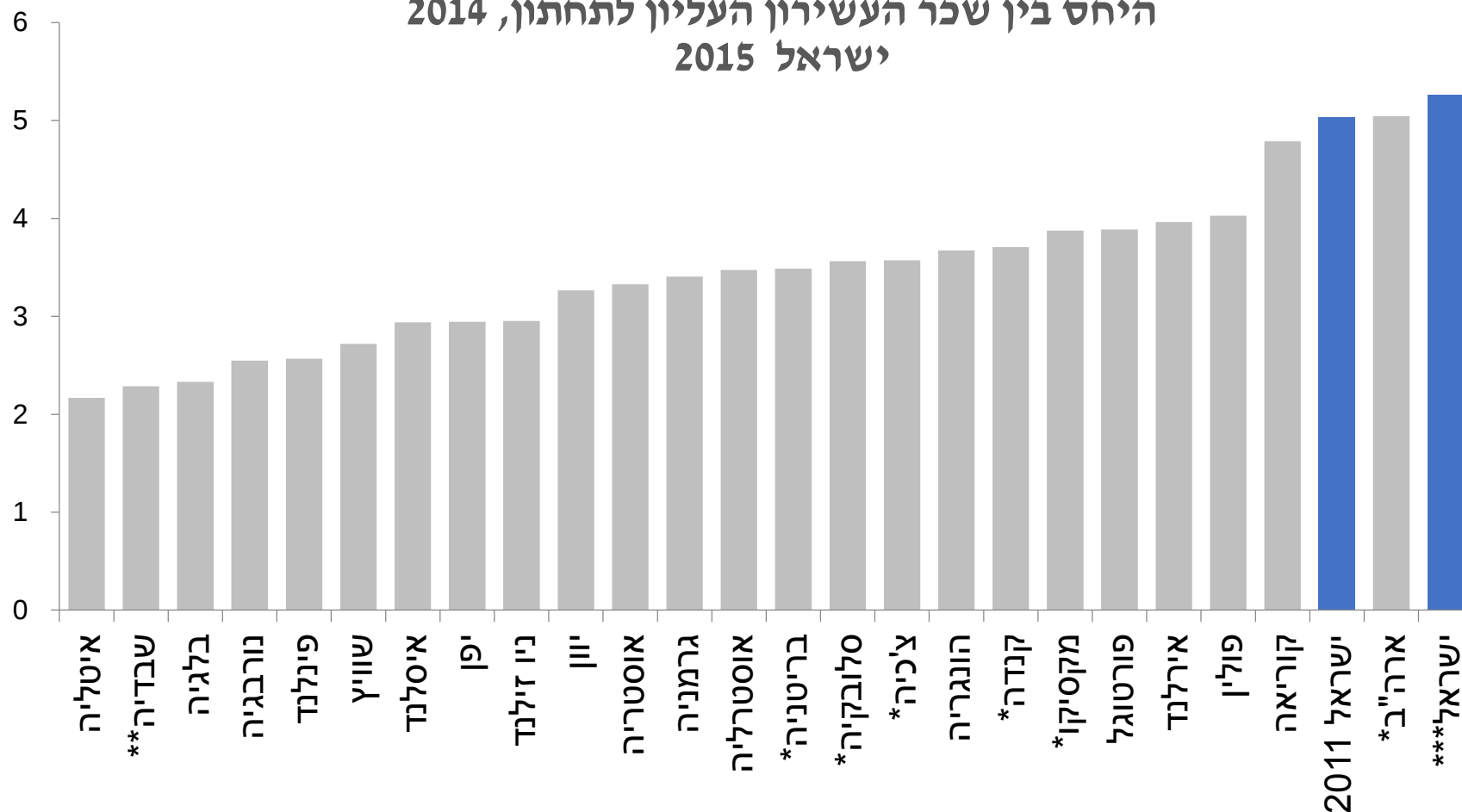

גברים, גילאי 25-64

על אף המגמה החיובית בתעסוקה, פערי השכר נשמרו

היחס בין שכר העשירון העליון לתחתון, 2014
ישראל 2015

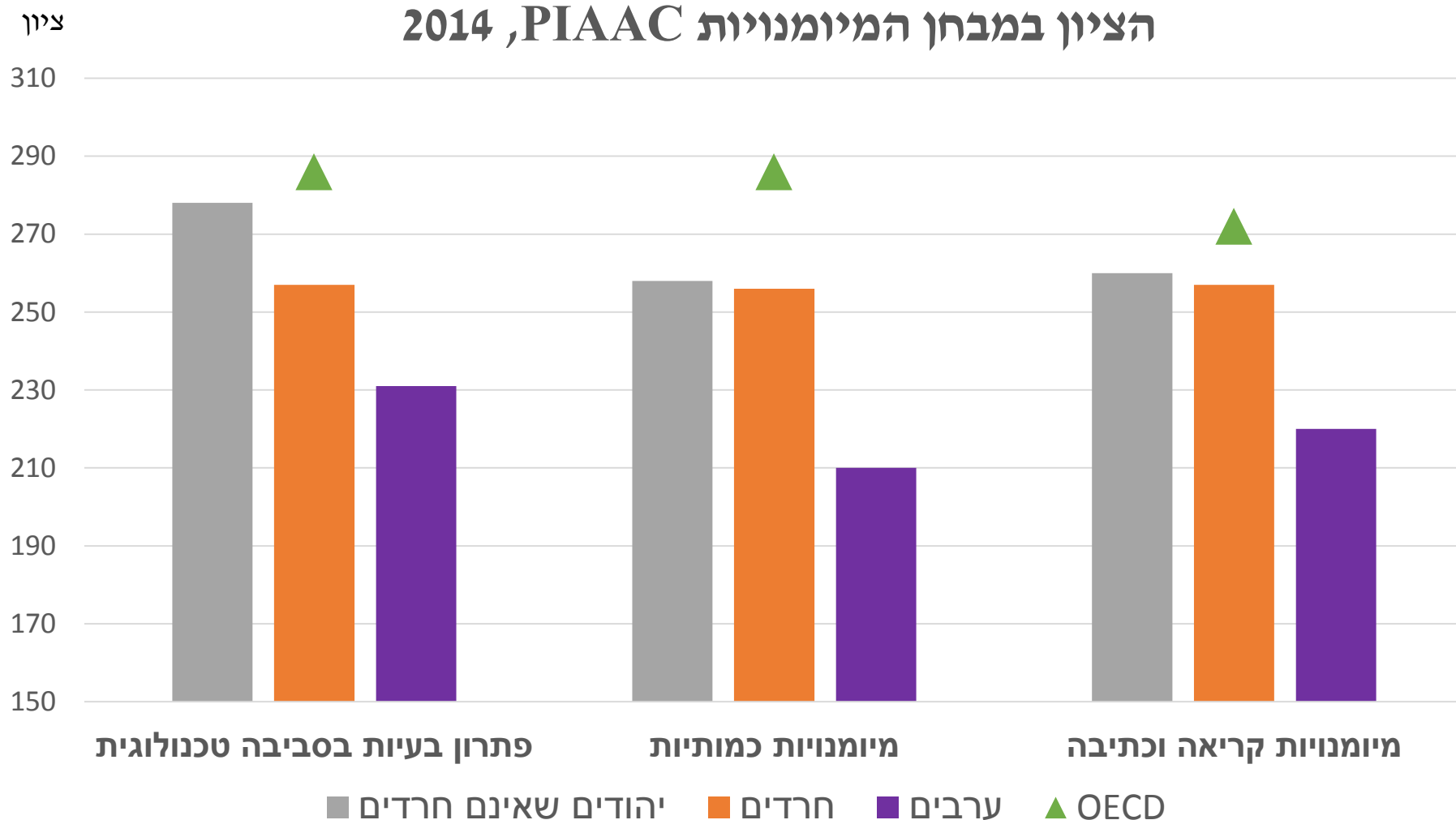

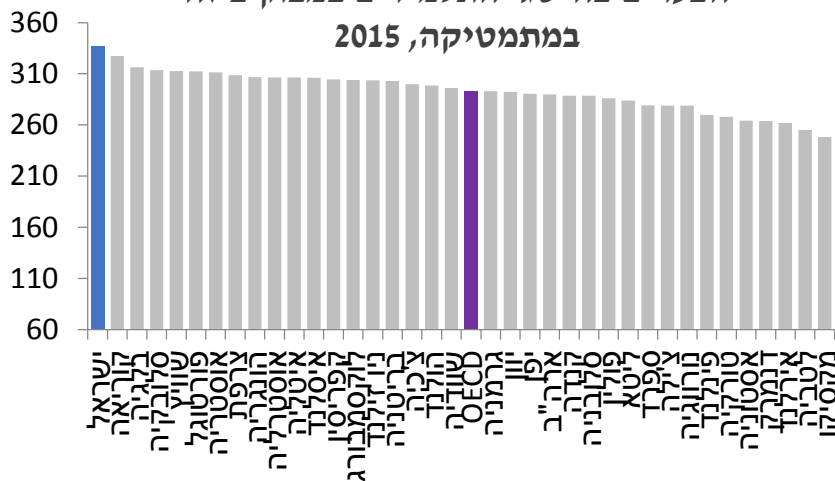
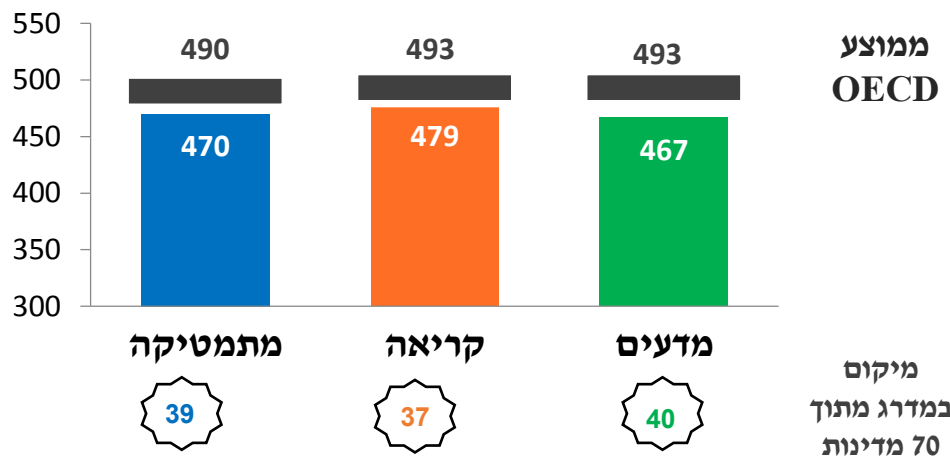
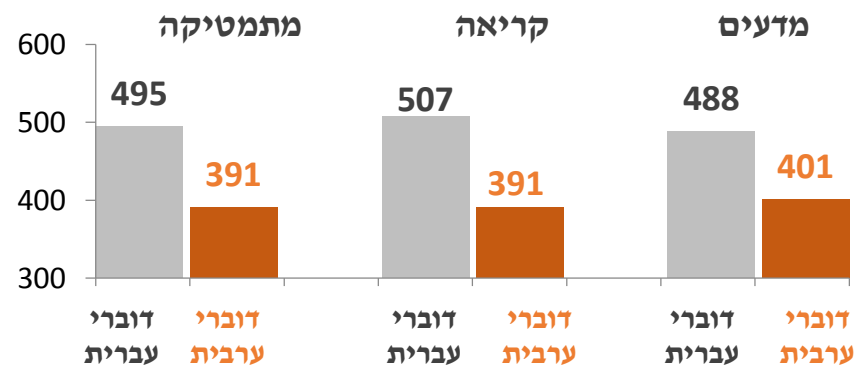
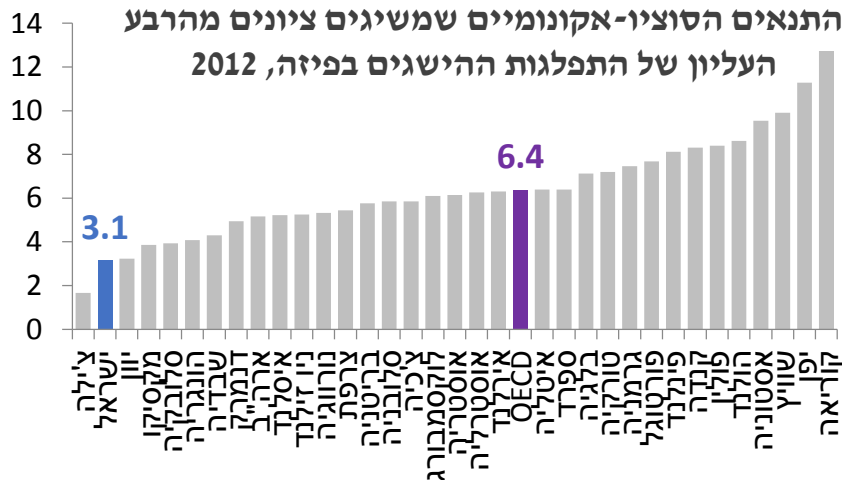
נתוני 2015 **נתוני 2013 ***ושב על פי סקרי הוצאות 2014, עם התאמה לגיל

קבוצות האוכלוסייה בישראל נבדלות במיומנויות הבסיסיות שלהם בשוק העבודה

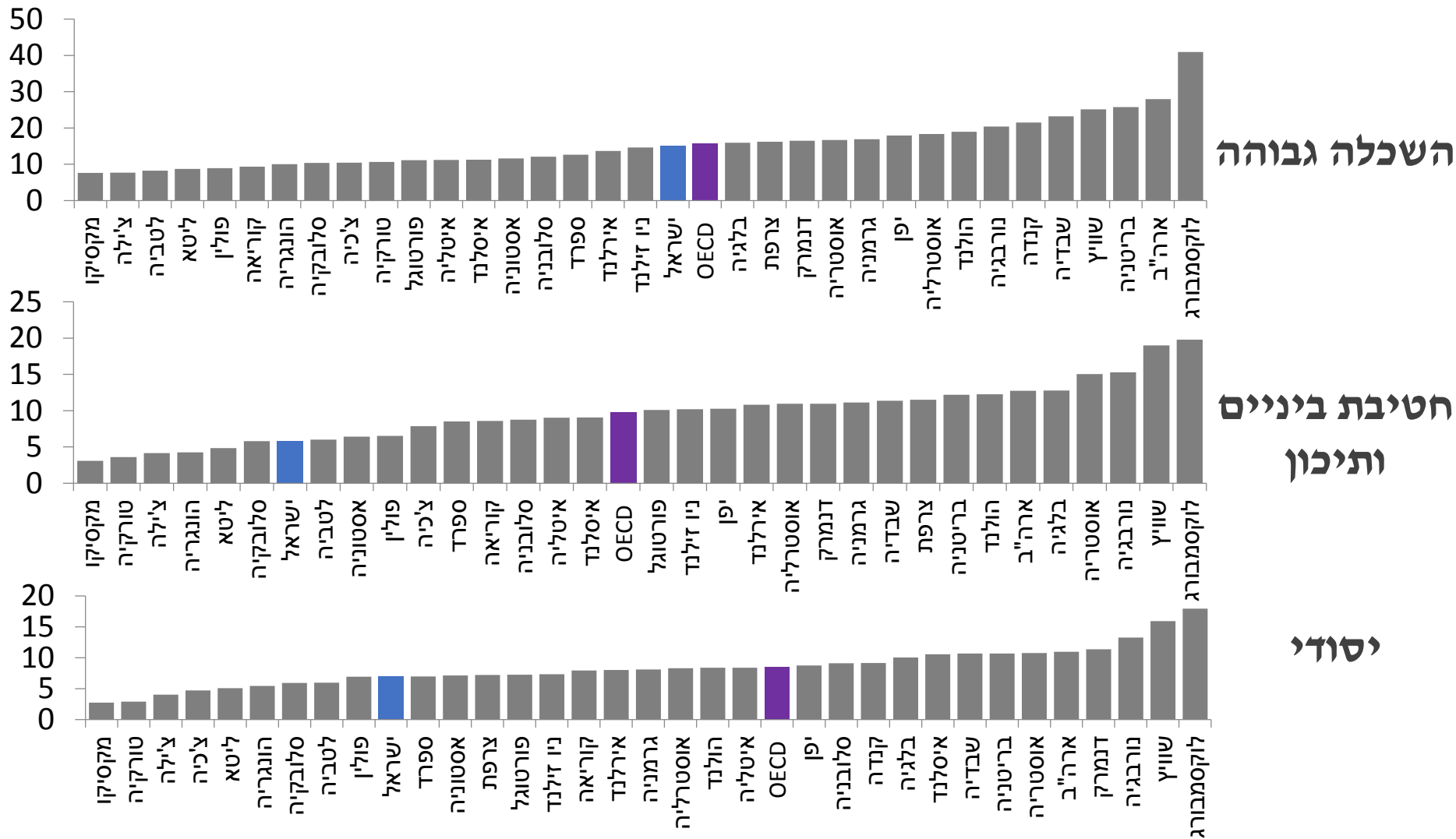
הציון במבחן המיומנויות PIAAC, 2014

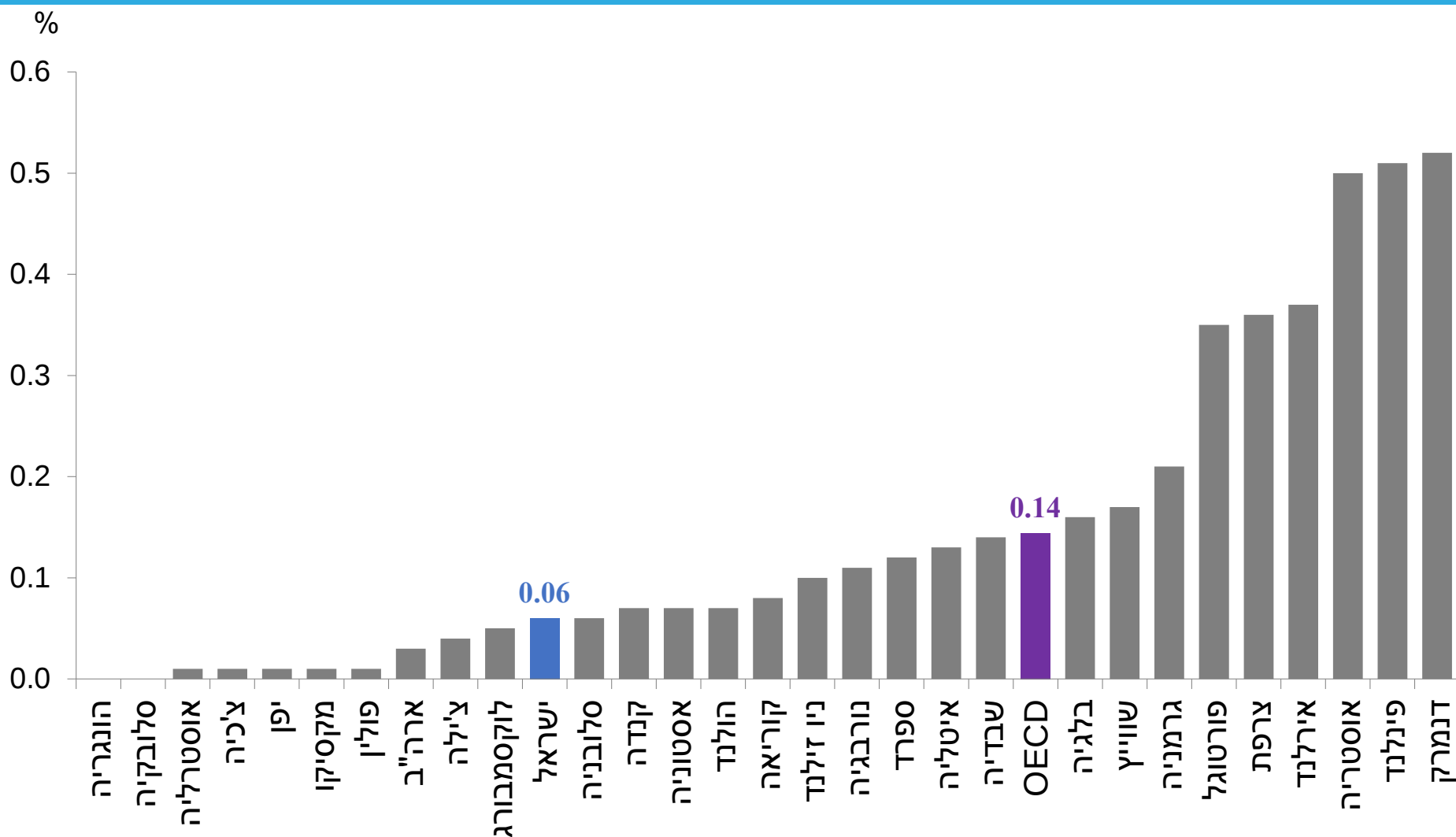
ההוצאה השנתית לתלמיד נמוכה בישראל ביחס למדינות ה-OECD

2013, PPP, לפי דרג חינוך, אלפי דולרים

* הנתונים אינם כוללים את היישום המלא של כלל הרפורמות התקציביות בשנים האחרונות בתחום החינוך

הוצאה על הכשרה מקצועית בישראל ובמדינות ה-OECD, 2014, אחוזי תוצר

*נתוני שנת 2014 או הנתונים העדכניים ביותר הזמינים

שיעורי התעסוקה עלו והמיסים ירדו, אך אי השוויון עדיין גבוה

❑ מס ההכנסה על יחידים ירד, ובמקביל בוצעה הפחתה בקצבאות

❑ מדיניות זו פעלה בשני כיוונים מנוגדים: מחד, היא הגבירה את התמריץ להשתתף בשוק העבודה, ומאידך היא צמצמה את התרומה של המיסים והקצבאות להקטנת אי השוויון בהכנסה הפנויה.

❑ קיימים פערים גבוהים בשכר בין העשירונים, המבטאים בין היתר את פערי המיומנויות של העובדים במשק הישראלי

❑ מערכות החינוך וההכשרה המקצועית אינן מקנות במידה מספקת את המיומנויות הנדרשות להשתלבות מוצלחת של כל חלקי האוכלוסייה בשוק העבודה

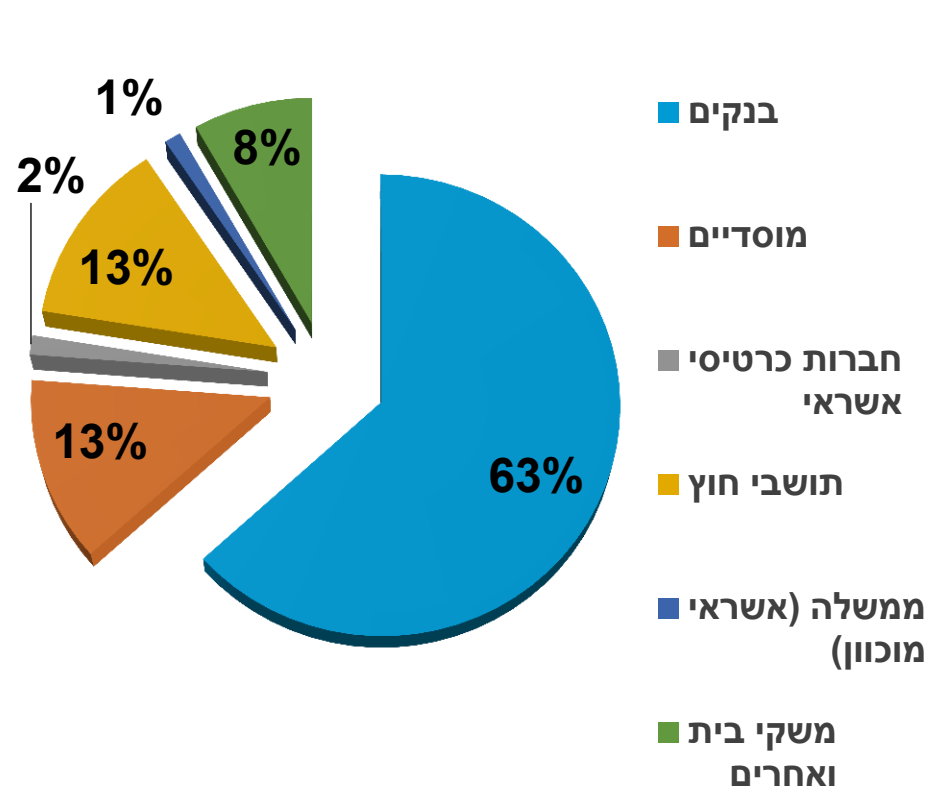
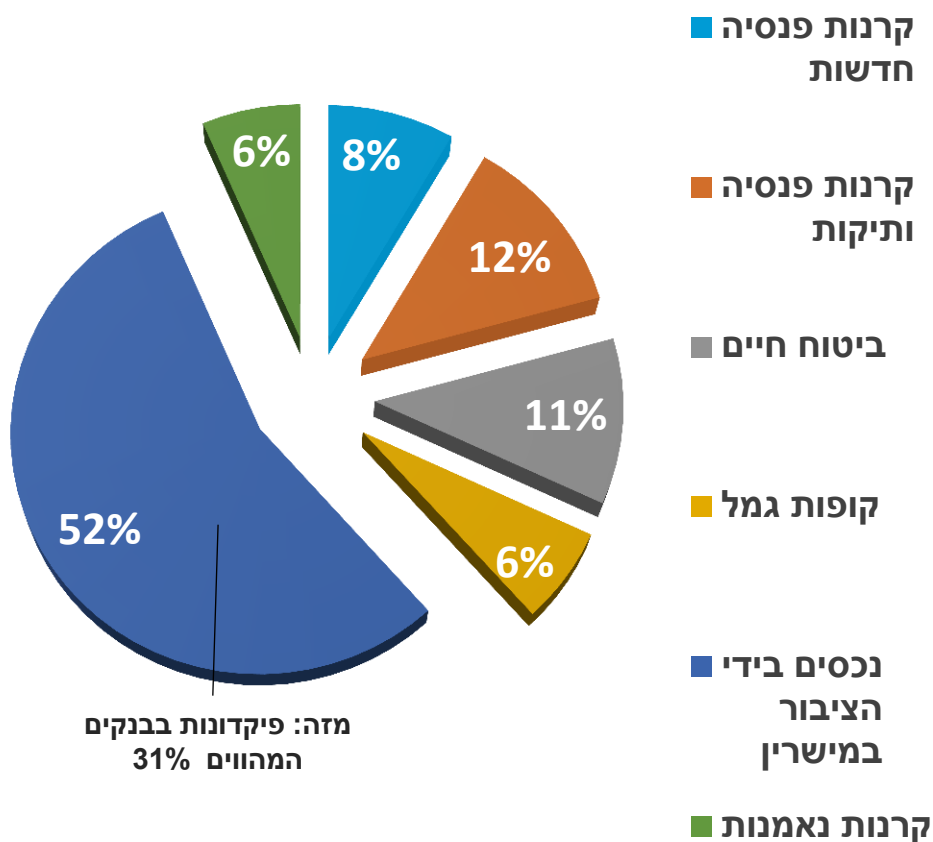

המערכת הפיננסית

המערכת הפיננסית

תיק הנכסים של הציבור לפי הרכב מוסדי, באחוזי תוצר 12/2016

התפלגות האשראי במשק למגזר הפרטי הלא פיננסי, צד המלווים, יתרות, 09/2016

*ללא אשראי לממשלה

איך תראה המערכת הפיננסית בעתיד

- ☐ יותר גופים פיננסיים
- ☐ יותר טכנולוגיה
- ☐ יותר מידע ושקיפות עבור הלקוחות
- ☐ יותר תחרות במגזר הקמעונאי והעסקים הקטנים
- ☐ התעצמות של סיכונים קיימים וסיכונים חדשים

תפקידנו לאור השינויים במערכת הפיננסית

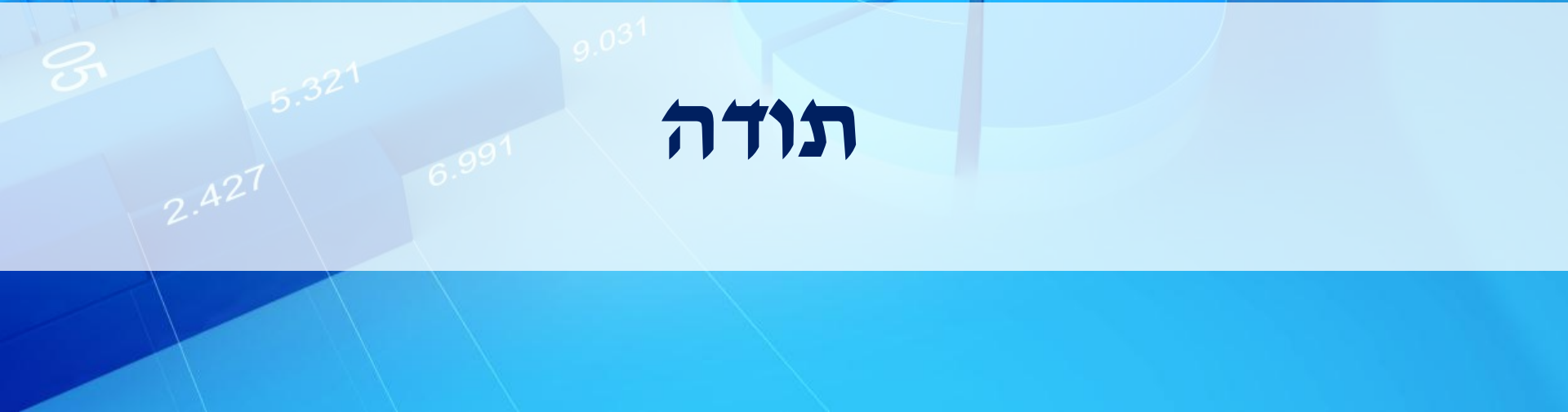
□ **יישום אחראי של הרפורמות השונות לקידום התחרות לטובת הציבור והמשק:**

רפורמות רבות ותהליכים מורכבים מתרחשים כעת במערכת הפיננסית. עלינו לתת למערכת לעכל אותם ולהתייצב

□ **הבטחת פיקוח יציבותי ראוי על הגופים במערכת הפיננסית**

הקמת ועדה ליציבות פיננסית, שתהווה מסגרת מתאימה לתיאום ולניטור סיכונים, ותקל על טיפול בהם מבעוד מועד

- ❖ **המצב המקרו כלכלי טוב**, במיוחד לנוכח הסביבה הגלובלית
- ❖ **המדיניות המוניטרית תומכת בפעילות ובחזרת האינפלציה ליעדה**
- ❖ **תמונת המצב הכלכלית-חברתית מחייבת מדיניות אקטיבית לצמצום הפערים תוך העלאת מיומנויות וההון האנושי של האזרחים**
- ❖ **המערכת הפיננסית עוברת שינויים ותהליכים רבים בעקבות הרפורמות שהועברו. לכן, יש לתת למערכת את התנאים לעכל וליישם שינויים אלו;**
- כמו גם ניטור של הסיכונים והמגמות, פיקוח מתאים, ובחינת מצבה של המערכת לאחר ההסתגלות.

תודה